

11-03-0085
05.06.2002

Вр. К. д. № 7/2002 г.
Трети от становището на
ако да се направи
12.06.2002

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

УСТАНОВИЩЕ

НА МИНИСТЪРА НА ФИНАНСИТЕ

По конституционно дело № 7 от 2002 г.

Уважаеми госпожи и господа конституционни съдии,

Моля да отклоните като неоснователно искането на президента на Република България за установяване на противоконституционност на разпоредбата на чл.33, ал.5 от Закона за облагане доходите на физическите лица (Обн., ДВ, бр.118 от 1997г.,Решение № 6 на Конституционния съд на РБ от 1998г.- бр.35 от 1998г, изм. и доп., бр.71 и 153 от 1998г.,бр.50, 103 и 111 от 1999г., бр.105 от 2000г., бр.110 от 2001г. и бр.40 и 45 от 2002г.)

В чл.33, ал.5 от ЗОДФЛ е предвидено, че за дейностите по чл.31, т.6, букви “а” и “б” и т.7, букви “а”, “б”, “в”, “д”, “к”, “л”, “м”, “с”, “х”, “щ” и “ю”, годишният (патентният) данък се определя, като към размера, определен по реда чл.31, се прибавят по 5 лв. за кв.м. брутна площ на съответния обект.

В искането си президентът на Република България поддържа, че елементът “брутна площ на съответния обект” по същество представлява допълнителен критерий за изчисляване на данъка и представлява данъчна основа за определяне на окончателния размер на данъчното задължение и като такъв не е определен в допълнителните разпоредби на ЗОДФЛ, което противоречи на принципа на законоустановеност на данъчните задължения, предвиден в чл.60, ал.1 и ал.2 и чл.84 , т.3 от Конституцията на Република България. Също така, в искането е възприето, че не е налице разграниченост между подоходните и имуществените данъци, тъй като елементът “квадратен метър площ” е основен при определяне на данъка върху

недвижимите имоти и в този смисъл един и същ елемент служи както за определяне на подоходен данък, така и на имуществен данък.

Президентът на Република България се позовава на Решение №3 от 1996г. по конституционно дело №2 от 1996г., Решение № 9 от 1996г. по конституционно дело № 9 от 1996г. и Решение №6 по конституционно дело №4 от 1998г.

По Решение №3 от 1996г. Конституционния съд е приел, че “данъкът може да съществува само когато е установен и размерът му е установен със закон. Този конституционен принцип се отнася до всички елементи, определящи размера на данъка- данъчен обект, данъчна основа, данъчна единица, данъчна ставка и пр. Създадените не със закон данъчни задължения са противоконституционни.”,а по Решение №9 от 1996г.- “гражданите са длъжни да плащат данъци и такси, установени със закон, съобразно техните доходи и имущество. Отделното посочване в чл.60 от Конституцията на Република България на “доходи и имущество” трябва да се схваща за изискване на разграниченост между подоходните и имуществените данъци, за недопускане на елементи, присъщи на една категория данъци в друга категория данъци”. В Решение №4 от 1998г. Конституционния съд приема, че”свс закон следва да бъдат определени всички показатели, чрез които може да се индивидуализира размера на данъка за всеки данъчен субект”.

Считаме, че искането е неоснователно и не е отчетена спецификата на окончателния годишен (патентен) данък. Законодателят е обвързал дължимостта на патентния данък не с размера на получения доход, а съгласно чл.30, ал.1 от ЗОДФЛ, с осъществяването на изрично визирана в закона дейност и годишен оборот за предходната година до 75 хиляди лева. Окончателният годишен (патентен) данък е пряк подоходен данък, но размера му не се определя от реален, а от предполагаем доход. В чл.31 и чл.32 от ЗОДФЛ законодателят е определил размера на дължимия данък, отчитайки вида на дейността, функционалния тип на населеното място и определени натурални показатели за различните дейности, като отчита влиянието им върху очаквания доход от съответната дейност. В този смисъл законодателят използва съвкупност от показатели при определянето на данъка, доколкото условията при упражняване на дейността са различни. Натуралните показатели служат за отчитане на мащабите на съответната дейност, като показателят “кв.м. брутна площ”е относим към очаквания доход, доколкото при по-голям обект се предполага по-голям доход и обратното. В тази връзка, критерият “кв.м.брутна площ за съответния обект” не би могъл да се разглежда като данъчна основа. Безспорно е, че данъчната основа при

подходящите данъци е реализирания доход, като при патентния данък реализираният доход е предполагаем, в зависимост от определените в закона условия.

Считаме, че е неоснователно твърдението, че въвеждането на натуралния показател "брутна площ за съответния обект" води до допускане на елементи, присъщи на имуществените данъци при определяне на подоходен данък. При облагане с имуществен данък "данък върху недвижимите имоти", елементът "кв.м.площ" е един от елементите, използвани за установяване стойността на имота. Не съществува конституционна забрана да се използват близки по съдържание показатели за определяне на различни категории данъчни задължения. Използваният като натурален показател критерий "кв. м.брутна площ" е относим към определянето на окончателния размер на патентния данък, доколкото отчита мащабите на дейността.

Предвид гореизложеното, считаме че липсата на легална законова дефиниция на понятието "брутна площ на съответния обект" не е в противоречие с разпоредбата на чл.60 от Конституцията на Република България, тъй като не е нарушено изискването за установяване на данъка и определяне на размера му със закон. Считаме, че в закона се съдържа ясна и точна уредба на всички елементи, характеризиращи данъчното задължение, като са определени всички показатели, индивидуализиращи размера на патентния данък.

Уважаеми госпожи и господа конституционни съдии,

Моля да приемете за неоснователно искането на президента на Република България, с оглед изложените по-горе съображения,

МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

